

praktische motieven. Laten wij daarover niet strijden. Het zou de eensgezindheid bederven en bij het vele, dat reeds geleerd moet worden, kan dat weinigje ook nog wel bij.

Uw dw..

Utrecht, 11 Februari 1917.

H. ZWAARDEMAKER CZN.

Over de opvoedende beteekenis van een proefschrift ben ik het met prof. ZWAARDEMAKER volkomen eens. Maar die beteekenis komt toch elk wetenschappelijk geschrift toe? En daarom juist acht ik de instelling van onderzoeksassistentenschappen, lectoraten, extra-ordinariaten zoo gewenscht, niet als „surrogaten” voor de promotie, maar als plaatsen, welke het *allen* geschikten jongen Nederlandschen artsen mogelijk maken, zich onder leiding hunner leermeesters aan de voorbereiding van een of meer wetenschappelijke geschriften te wijden.

Slechts de instelling, in ruimer mate dan thans het geval is, van dergelijke wetenschappelijke betrekkingen kan het mogelijk maken, dat werkelijk alle begaafden zich eenigen tijd aan het onderzoek wijden. Het promotie-recht alleen doet dit niet, daar dan toch nog velen, om geldelijke redenen, den doctorstitel niet zullen kunnen verwerven.

G. VAN RIJNBEEK.

DE OORSPRONG DER AMBULANCES BIJ DE LEGERS EN VAN HET ROODE KRUIS.

Op de vragen van collega KUIPER wil ik gaarne antwoorden. Of ik zelf lid was van de commissie tot samenstelling van de *Handleiding voor den (Indischen) ziekenverpleger te veld*?

Neen. Ik weet zelfs niet, wie de samenstellers waren. Hoe ik dan aan mijn „geloof” kom, dat die handhaving van dat woord (*onzijdig*) niet berust op sleut of op een onscherp onderscheiden van letter en geest van de vroegere en tegenwoordige bepalingen der Geneefsche overeenkomsten?

Ik kwam aan dat „geloof” door mijn neiging om bij het kennismaken van het werk van andere collega's nu eenmaal te beginnen met *waardeeren* en met *vergoelijken* van fouten, die ik zelf had kunnen maken. En daarom haalde ik ook het „nonnumquam d. b. H. (dat ik meende te mogen vertalen als: die goede H. is wel eens slaperig, suft wel eens, zelfs te Batavia, waar het zoo warm is) aan voor het geval, dat de samenstellers zich *toch* vergist mochten hebben. Om dezelfde reden begon ik ook met te wijzen op het *verdienstelijk* werk van collega KUIPER, die velen over dit punt aan het denken bracht.

Dat wij *beiden* ons doel bereikt hebben, is mij uit zijn dupliek en uit de wetenswaardige rechtzettingen op geschiedkundig gebied door prof. VAN LEERSUM duidelijk gebleken.

's-Gravenhage, 10 Februari 1917.

S. MONNIKENDAM.

DE GLANDULA PARATHYREOIDEA VAN HET SCHAAP.

In dit *Tijdschrift* van 13 Januari jl. schrijft dr. STENVERS over den invloed van bijschildklieren van het paard op de tetania parathyreopriva en deelt daarbij mede, dat de parathyreoiedlichaampjes van het *paard* het best geschikt zijn voor toediening als geneesmiddel bij een patiënt met klassieke tetanie. Gebrek aan een voldoende aantal slachtpaarden was de oorzaak, dat dr. STENVERS voor zijn patiënte niet zoo veel bijschildkliertjes kon krijgen, als hij gaarne had, terwijl volgens hem bij den hond deze organen te klein zijn om voldoende materiaal te leveren en zij bij het varken zeer moeilijk te vinden zijn.

Nadat dr. STENVERS deze mededeeling had gepubliceerd, vervoegde zich de heer W. uit A. bij mij en verzocht mij dringend hem wekelijks een voldoende aantal bijschildkliertjes te willen leveren, welke hij dagelijks op raad van prof. WINKLER moest